

Гендерный профиль предпринимательства и хозяйственной деятельности в Молдове

Надежда Кожокари
Национальное бюро статистики
Республика Молдова

gender@statistica.gov.md

2-ое обследование по развитию бизнеса с учетом гендерного фактора

Качественная информация, собранная с помощью анкеты

STATISTICA

MINISTERUL

BIROUR NAȚIONAL DE STATISTICĂ
AL REPUBLICII MOLDOVA

Denumirea întreprinderii

IDNO

CUIO

Studiu privind Dezvoltarea Mediului de Afaceri

CHESTIONAR PENTRU PROPRIETAR / MANAGER

Strict confidențial

Răspunderea datei la întreprindere din acest chestionar sunt folosite numai în scopuri statistice.

• Răspundeți la întrebările marcate **X** în căsuțele de tip închis ☒, cifre în căsuțele deschise , sau text în spațiile indicate prin linie _____

• La întrebările unde apare semnul **M** pot fi înregistrate mai multe răspunsuri, iar cele nemarcate acceptă un singur răspuns.

• Cifrele care urmează semnul **✓** din dreptul unei căsuțe indică numărul întreprinderii la care se va trece după marcarea răspunsului în căsuța respectivă. În cazul în care ați pus căsuța marcată nu este urmată de semnul **✓**, se va trece la întrebarea următoare.

Date sociodemografice ale respondentului

Q1. Statutul DVS. în cadrul întreprinderii

- proprietar unic ☐
- proprietar unic / administrator ☐
- co-proprietar, indicând cota % ☐
- co-proprietar/administrator, ☐
- indicând cota % ☐
- manager / administrator ☐

Q2. Sexul

- masculin ☐
- feminin ☐

Q3. Anul nașterii

Q4. Nivelul de educație absolvit

- fără studii ☐
- primar ☐
- mediu incomplet/gimnazial ☐
- mediu de cultură generală/liceal ☐
- secundar profesional (scoolă de meserie) ☐
- mediu de specialitate (colegiu, tehnicum) ☐
- superior universitar ☐
- masterat, inclusiv readmisent ☐
- doctorat, postdoctorat ☐

Q5. Starea civilă

- necăsătorit(ă) ☐
- căsătorit(ă) ☐
- văduv(ă) ☐
- divorțat(ă) ☐
- căsătorit(ă) neoficial ☐

Q6. Aveți copil în vârstă de până la 7 ani?

- da ☐
- nu ☒ **A1**

Q7. În grija cui rămân copiii de obicei pe durata

orelor de lucru? **M**

- servicii de educație timpurie (creșă, grădiniță, alte instituții) ☐
- cu părinții (buneni) ☐
- alte rude ☐
- bonă ☐
- singur(ă) ☐
- altceva (specificați)

A. Conținutul creșei la întreprindere/afaceri

A1. Cui a aparținut ideea creării/prelucrării întreprinderii/afacerii?

- mi-a aparținut mie ☐
- a fost a mea și a unui membru al familiei ☐
- rudele, prieteni ☐
- din alte surse (Internet, TV, presă) ☐
- nu știu/greș de răspuns ☐ **99**

B. Care a fost primul ocupanții dvs. principală până la crearea/prelucrarea întreprinderii/afacerii?

- salariat ☐
- lucrător pe cont propriu (afacere proprie fără nici un salariat) ☐
- patron (afacere proprie cu cel puțin un angajat permanent) ☐
- student, elev ☐
- casnică ☐
- somer ☐
- angajat/afast peste hotare (specificați țara)
- alte situații (specificați)

Распространение результатов

2-ое обследование по развитию бизнеса с учетом гендерного фактора

Обеспечить **сопоставимость** основных показателей с **предыдущим** обследованием (2009)

75 таблиц в **открытом /многоразовом формате** (социально-демографический портрет и условия для создания и развития предприятий) - **2018**

STATISTICA MOLDOVEI

Notă analitică

Principalele rezultate ale cercetării “Dezvoltarea Mediului de Afaceri”

Metodologia cercetării

Cercetarea statistică “Dezvoltarea Mediului de Afaceri” prin prima discușiu de gen a fost realizată în conformanță cu planul de acțiuni al Strategiei de Dezvoltare a Sectorului Întreprinderilor Mici și Mijlocii pentru anii 2018-2020, în perioada 5-25 septembrie anul 2018, fiind cea de-a 2-a cercetare realizată de Biroul Național de Statistică, după prima desfășurată în anul 2009¹. Cercetarea a fost realizată în cadrul proiectului comunitar ONU “Consolidarea Sistemului Statistic Național” cu suportul UN Women, PNUD și Suediei.

Scopul cercetării a fost de a identifica particularitățile antreprenoriatului feminin și masculin și a problemelor cu care se confruntă antreprenorii la etapa de inițiere, creștere și dezvoltare a businessului, dar și a factorilor care creează impedimente în dezvoltarea acestora prin prisma dimensiunilor determinate de gen. Pentru atingerea acestui scop a fost elaborat un chestionar care include întrebări ce permit calcularea indicatorilor atât cantitativi cât și calitativi, precum și întrebări care să asigure comparabilitatea cu anul 2009, în baza căreia a fost efectuată cercetarea.

Importanța cercetării

Indicatorii cu privire la întreprinderi și antreprenori sunt disponibili în cadrul mai multor cercetări statistice curente precum: Anchetă structurală anuală, Anchetă Forței de Muncă, Cheltuielile salariale și costul Forței de Muncă dar și alte resurse statistice disponibile în cadrul BNS cum sunt situațiile financiare. Însă, deși acestea oferă mai mulți indicatori cantitativi importanți în analiza antreprenoriatului, totuși lipsesc acestea (pe de o parte) în ceea ce privește aspectele de gen, (pe de altă parte) în ceea ce privește metodele de colectare (prin interviu), lipsa variabilelor sex, (v) necesitatea unor informații adiționale, calitative pe țin de bariere și problemele antreprenorilor, motivații și planuri de viitor ale acestora.

Sfera de cuprindere a inclus următoarele categorii de întreprinderi: întreprinderi active (cu cifra de afaceri mai mare decât zero) care prezintă rapoarte financiare, cu excepția întreprinderilor din sectorul de intermediari financiare și administrație publică; întreprinderi individuale care prezintă la Serviciul Fiscal de Stat declarația privind impozitul pe venit; întreprinderi noi create. Nu au fost incluse întreprinderile care conform Clasificării formelor organizatorice-juridice au forme organizatorice-juridice care nu au ca scop antreprenoriatul: societăți în nume colectiv, societăți în comandă, cooperative de consum, alte cooperative; întreprinderi de stat, întreprinderi municipale, alte întreprinderi, unități de persoane juridice, instituții private, instituții publice, asociații obștești, alte organizații necomerciale, alte forme de asociații; întreprinderi cooperatiste (de consum), filiale ale întreprinderilor rezidente străine, reprezentanțele întreprinderilor rezidente străine. De asemenea, nu au fost incluse în cercetare gospodăriile (întreprinderi de familie).

¹ <https://statistica.gov.md/publicatii/analitice/raportul-dezvoltarea-mediului-de-afaceri-2009>

BIRUL NAȚIONAL DE STATISTICĂ AL REPUBLICII MOLDOVA
MD-2019, Chișinău, str. Gherdeia 130, tel. 022 403 000
e-mail: contact@statistica.gov.md, <http://www.statistica.gov.md>

Tabelul 6. Repartizarea antreprenorilor după nivelul de instruire, statutul în cadrul întreprinderii și sexe

Nivel de instruire	Bărbați				Femei			
	Total	Proprietar	Co-proprietar	Manager	Total	Proprietar	Co-proprietar	Manager
	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
Primar și fără studii	1,0	1,1	*	*	0,7	1,0	*	*
Gimnazial	2,1	2,6	1,3	*	2,0	2,4	*	*
Liceal, mediu general	3,3	4,0	2,4	1,4	3,6	4,4	*	*
Secundar profesional	5,4	6,4	5,3	1,2	4,5	5,7	*	*
Mediu de specialitate	19,6	20,9	18,1	15,8	21,1	23,8	14,1	15,1
Superior, licență	63,9	60,7	66,6	74,4	63,6	59,2	73,0	74,6
Superior, masterat	3,9	3,8	3,4	5,2	4,2	3,2	8,5	5,1
Doctorat, postdoctorat	0,8	0,4	1,7	1,3	*	*	*	*

* - Volum insuficient pentru obținerea estimărilor de încredere.

Tabelul 7. Repartizarea antreprenorilor după nivelul de studii, genul principal de activitate al întreprinderii și

Genul principal de activitate al întreprinderii	procent							
	Total	Primar și fără studii	Gimnazial	Liceal, mediu general	Secundar profesional	Mediu de specialitate	Superior, licență	Superior și mai înalt (masterat, doctorat și postdoctorat)
Bărbați	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
Agricultură	6,5	3,5	10,2	7,1	7,1	6,2	6,4	6,6
Industria	11,3	8,6	14,2	10,8	13,2	12,7	10,8	10,2
Construcții	7,2	9,0	3,6	5,6	4,6	5,7	8,1	6,2
Comerț cu ridicata	20,1	7,9	14,0	14,7	17,5	21,8	20,5	18,8
Comerț cu amănuntul	21,1	37,3	27,1	28,4	36,6	29,3	17,4	9,5
Transport și depozitare	6,0	10,2	10,8	11,4	6,7	5,9	5,5	5,3
Hotele, restaurante	3,3	1,1	4,2	5,2	2,1	4,1	3,1	3,0
Informații și comunicații	3,9	3,6	1,0	1,6	1,5	1,4	4,8	7,2
Alte servicii	20,7	18,9	14,9	15,2	10,7	12,8	23,5	33,2
Femei	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0

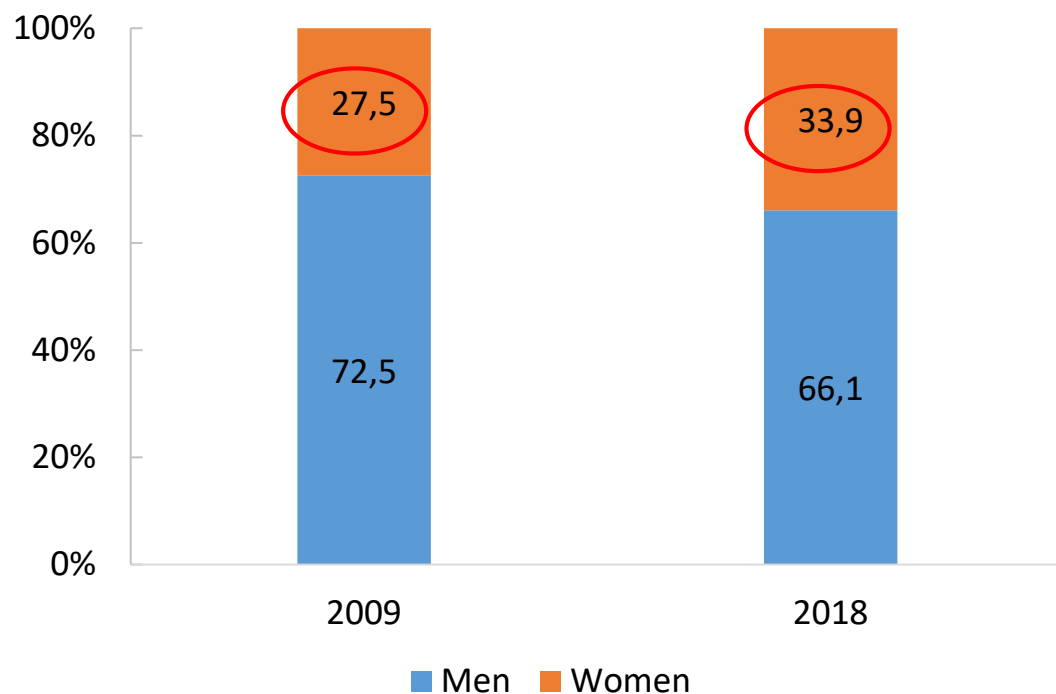
Основные результаты исследования

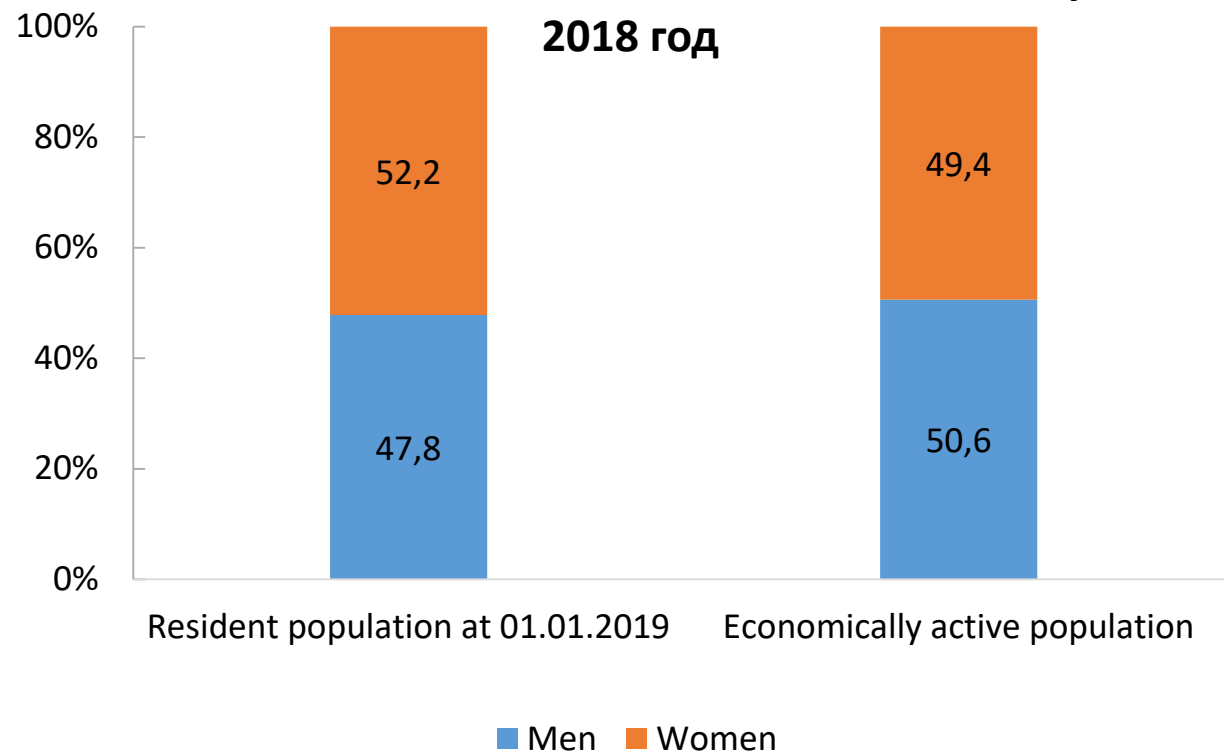

Неиспользованный потенциал женщин

Распределение предпринимателей по полу, 2009 и 2018 годы

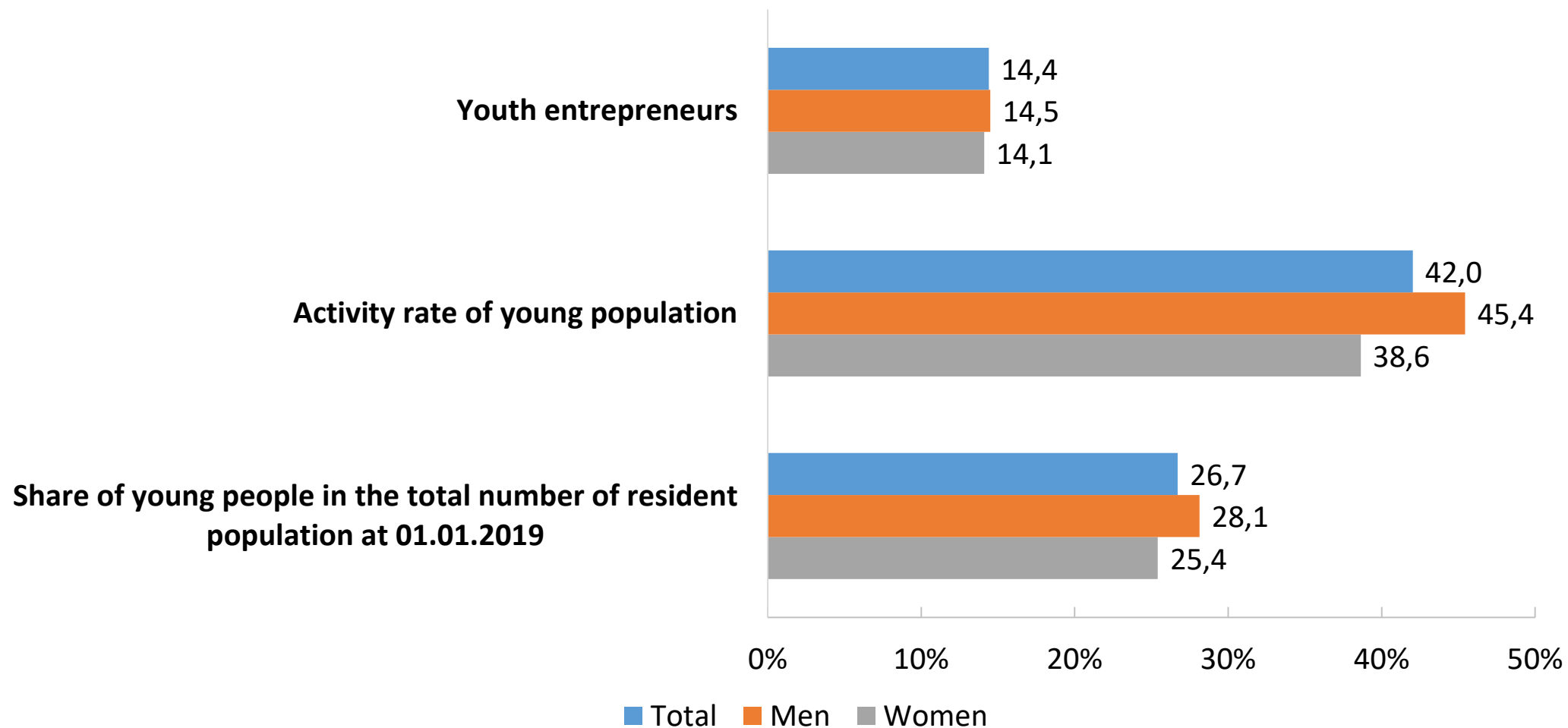

Распределение постоянного населения и экономически активного населения по полу, 2018 год

Молодые предприниматели (15-34 года), по полу

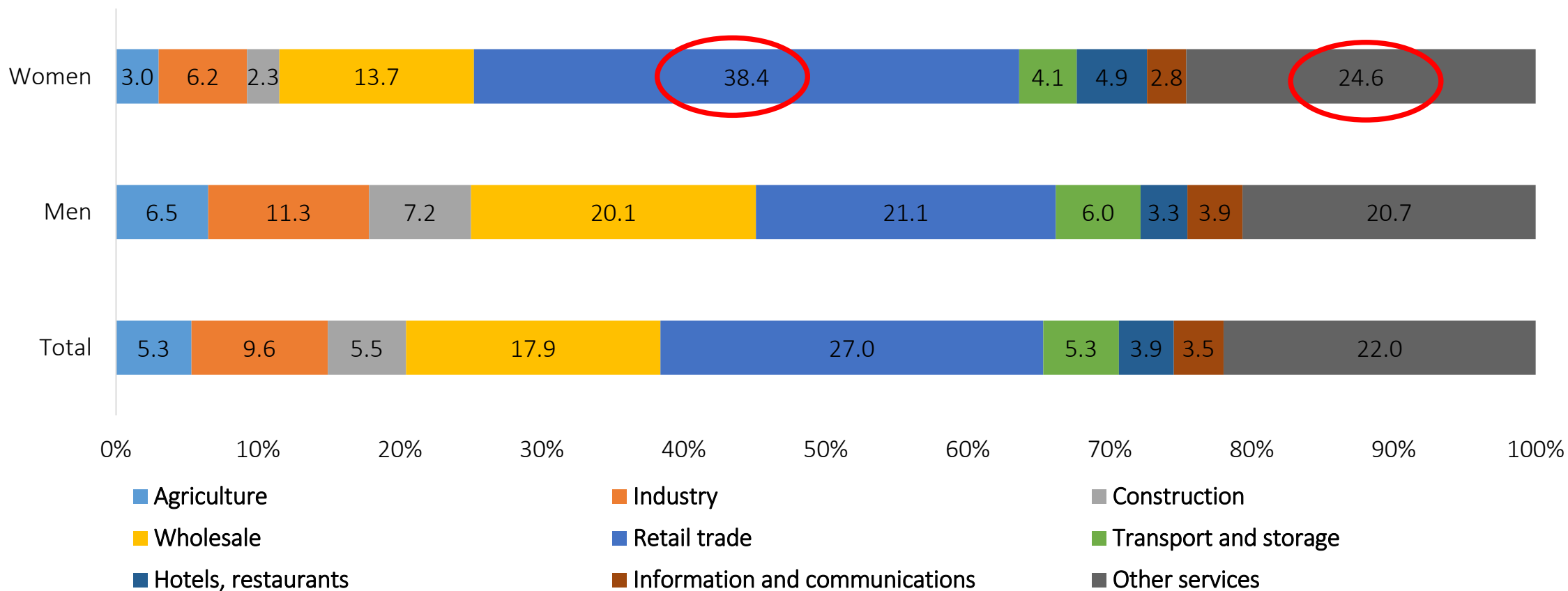

Основные результаты (3)

Женщины чаще всего ведут бизнес в розничной торговле

Предприятия по основной экономической деятельности и полу предпринимателя, 2018 год (%)

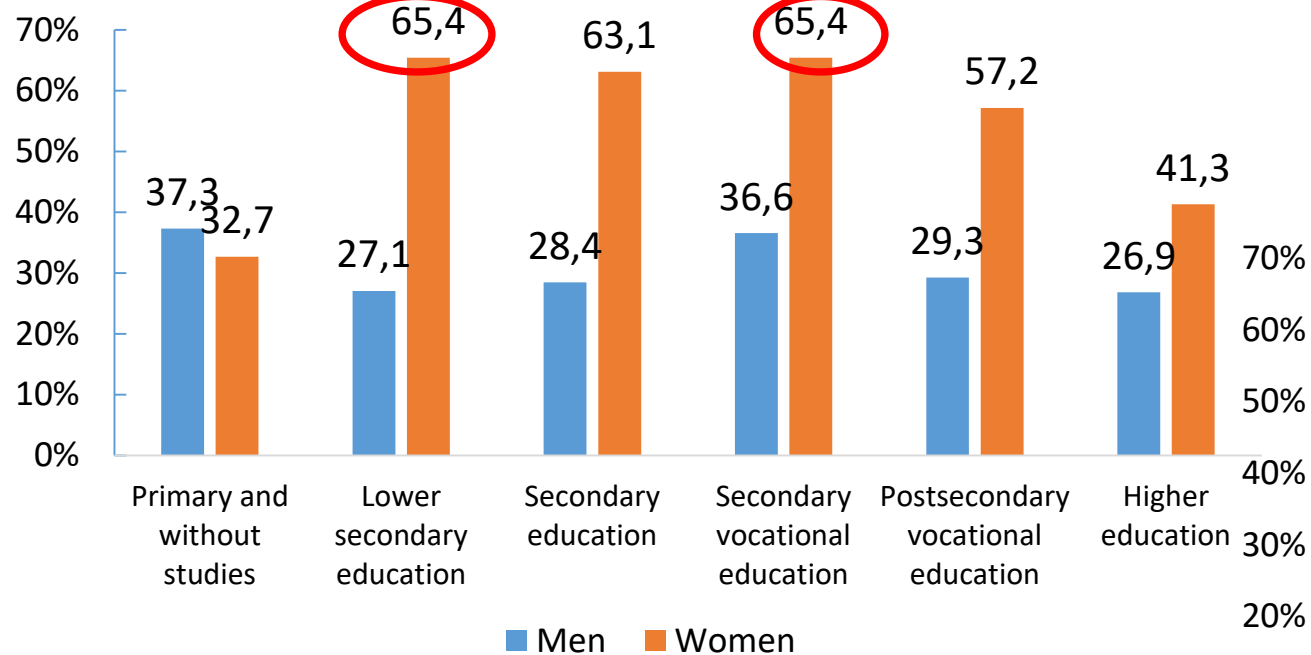

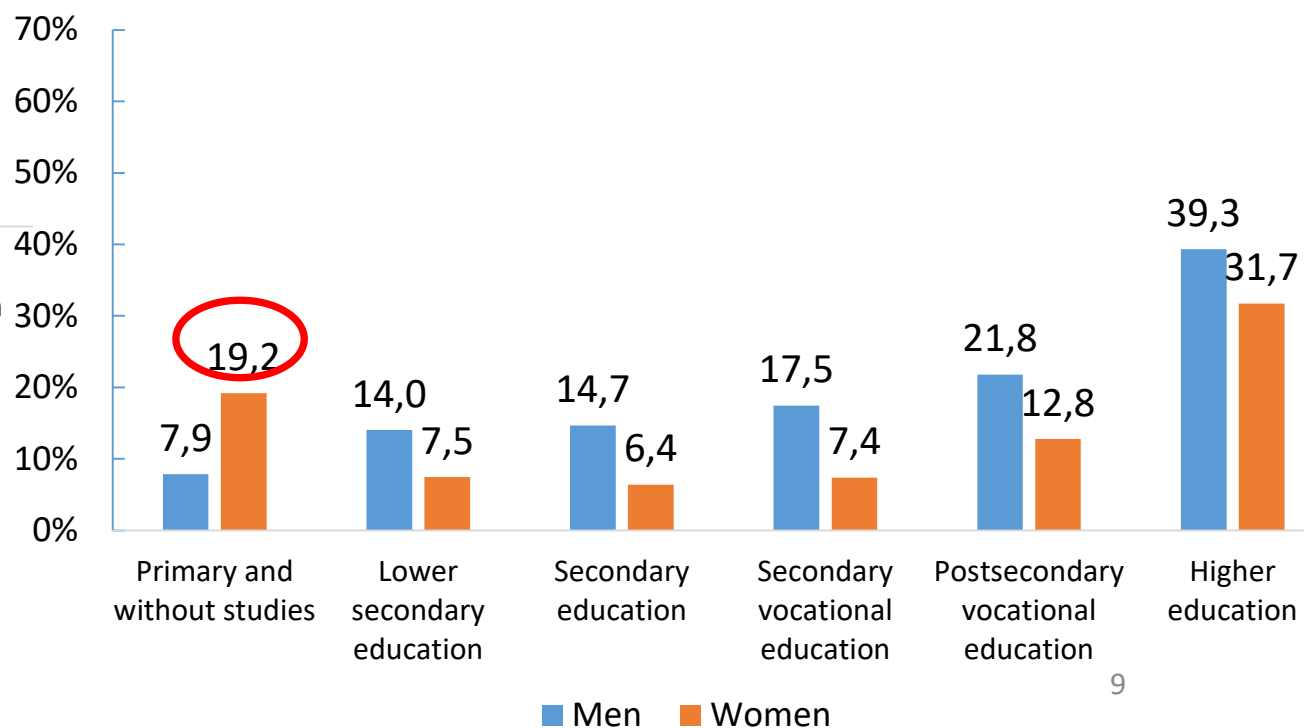
Основные результаты (4)

Розничная торговля - наибольшая доля предпринимателей с начальным образованием или вообще без образования

Розничная торговля

Оптовая торговля

Основные результаты (5)

Розничная торговля является привлекательным видом деятельности для предпринимателей, которые ранее имели статус домохозяйек и были безработными

Таблица 1. Предприниматели, управляющие предприятиями оптовой и розничной торговли, по статусу до предпринимательской деятельности и полу, 2018 год (%)

	Оптовая торговля		Розничная торговля	
	Мужчины	Женщины	Мужчины	Женщины
Работник	71,9	71,3	64,4	65,9
Самозанятый	8,6	6,4	12,3	6,8
Работодатель	8,6	5,2	6,0	4,8
Студент	4,2	4,3	5,2	4,2
Домохозяйка	0,2	6,2	0,5	10,7
Безработный	3,2	3,7	6,9	5,1
Работник / работающий за границей	2,7	1,7	3,7	2,5
Другие	0,5	1,1	1,0	0,1

Таблица 2. Трудности, с которыми столкнулись в 2017 году предприятия с основным видом деятельности оптовая и розничная торговля, в разбивке по полу предпринимателя (%)

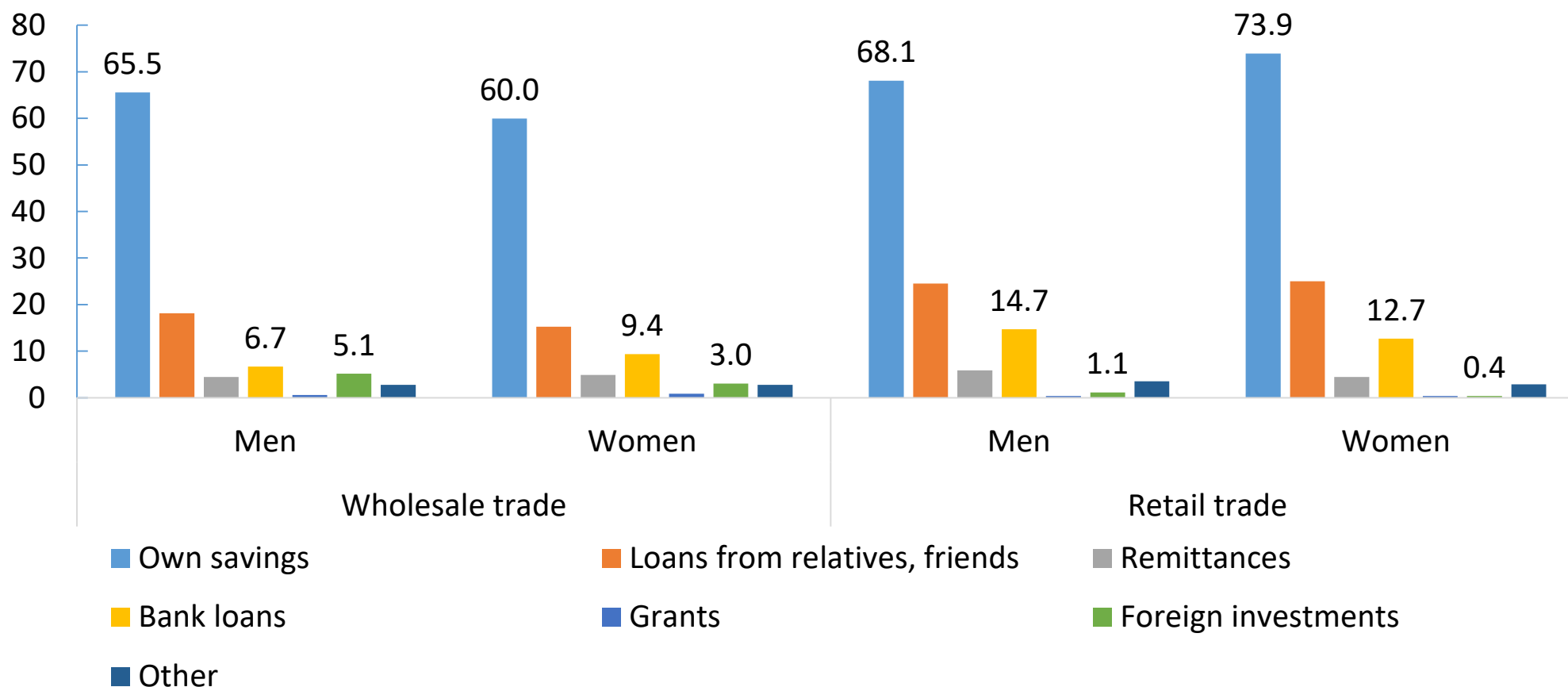
	Оптовая торговля		Розничная торговля	
	Мужчины	Женщины	Мужчины	Женщины
недостаточность финансовых источников	73,7	73,0	70,6	79,5
недостаточность современных технологий	5,0	2,5	4,7	2,9
ограниченный доступ к кредиту	13,6	7,4	7,7	5,7
недостаток сырья	2,5	3,8	2,0	0,8
нехватка квалифицированных кадров	24,2	28,4	23,6	14,2
неблагоприятная налоговая политика	23,9	34,0	29,4	27,6

Основные результаты (6)

Женщины вкладывают больше собственных сбережений, чем мужчины, в предприятия розничной торговли

Предприятия по основным источникам финансирования начального капитала бизнеса и полу предпринимателя (%)

**Использование
имеющихся данных из
текущей
экономической
статистики**

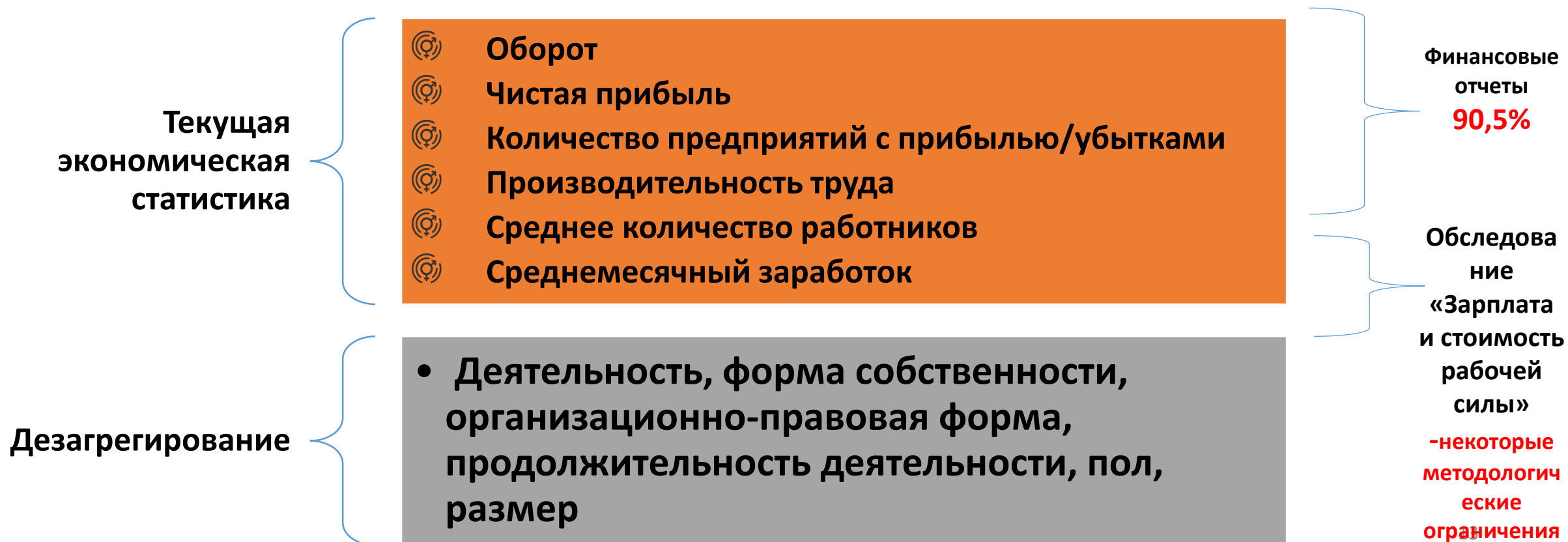

Использование текущей экономической статистики для анализа результатов деятельности предприятий

Основные показатели не собраны

Интеграция между несколькими источниками была необходима.

Количественные показатели, использованные в заключительном отчете для описания результатов деятельности женских и мужских предприятий

Спасибо за внимание!

gender@statistica.gov.md

